

1910 július 28-án

Katta: [Handwritten signature]

Debrecen 1910.

XIV. évf. 158.

Csütörtök, július 28.

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI Ár:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f. Vidéken " 8 K, " 4 K, 50 L.

FELMÉRŐ SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓFIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Nyári szünet.

Menekül, aki menekülni tud. A város képe olyan, hogy szinte üresnek látszik. A legtöbb ház csukott redővel és sűrű függöny-nyel, mintegy vakablakkal bámul bele az utcába, ahol a létért és a mindennapi kenyérért küzdő tömeg mozog fáradtan, izzadtan és tehetetlen megadással. Mig a mezőn országszerte most száz meg százezer kéz izzik a sürgős dologtevésben, itt a városban ilyenkor csak az a munka folyik, amely megszakítást nem ismer — a többi csak piheg, mint a fáradt madár. A városi élet ilyenkor olyan, mint a félárbcra eresztett hajó. Így van ez nemcsak nálunk, de a politikai élet központján, a fővárosban is.

De a képviselőház is együtt ül még és tanácskozik. A kettős zászló fennen lobog a dunamenti gót-palota ormán, de azt is bizvást félárbcra lehetne eresztetni, oly kevesen mozognak a parlament belső hajójában.

Az új Ház legnagyobbbrészt gazdából áll; annak most otthon van a gondja. Ha felmegy ilyenkor egy-két napra: akkor is ég a föld a talpa alatt, ha nincs is oly veszett hőség, mint mostanában. Mihelyest teheti: szalad vissza haza — s a haza gondját a többire bizza, aki ott marad. S aki nem gazda, hanem ügyvéd, író, kereskedő, bankdirektor, vagy — pusztán csak ur, a javából: az is pihenni, nyugodni készül már ilyenkor, a nyárnak ennyire előrehaladott stádiumában.

Szóval: itt a kánikula és a képviselőházban már nagyon megnyilvánul az az őszinte óhaj, hogy legyen vége a tanácskozásnak s következzenek el mihamarabb az az üdítő oázis, amelyet nyári szünetnek neveznek a fáradt és kimerült halandók.

Es ez az óhaj, amely annyi honfi-kebelből fakad, előreláthatólag nemsokára meg is valósul. Nem adok neki két teljes hetet és az országgyűlésen elhallgat minden ajak és becsukódik minden

kapu. Véget ér minden téren a törvényen kívüli állapot és Szemere Miklós elmondhatja végre, hogy boldog a haza, mert a honatyái hűsölni és üdülni fognak a szélrózsa minden irányában s vezérek és közkatonák egyaránt erőt merithetnek arra, hogy a jövőben jobban, bölcsebben, higgadtan és sikeresebben szolgálják a nemzet egyetemes érdekeit.

Ujenc-javaslatok.

A képviselőház ülése.

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor tudta csak az ülést megnyitni, mert alig 15—20 képviselő jött be a Házba.

A mult ülés jegyzőkönyvét felolvasták és hitelesítették. Elnök bemutatja Láng Lajos levelét, melyben a versaci mandátumról való lemondását jelenti be. Felolvasták az interpellációs könyvet, melybe Lovász Márton, a zempléni főispán visszavonulási tárgyában interpellációt jegyzett be.

Ezután a Ház elfogadta harmadszori olvasásban az indemniti javaslatot.

Üdülni kell!

Az embernek, kivált ha a felesége kedvéért megy fürdőre, kétszer van jó napja: mikor megérkezik a fürdőre, mert egy kis változatosságot él át és az utolsó napon, mikor az unalmas egyformaság világából jöhet újra haza.

Mert hát mivel is jár az a fürdőzés? Gonddal, bajjal, szekaturával.

Az ember felforgatja a lakását. Pakol innen, pakol onnan. Összegyűri a drága holmiját. Begyömöszöl a kufferbe, amit csak lehet s fizet attól kezdve, hogy csendes hajlékának küszöbét átlépte.

Micsoda khaosz van az állomáson! Lótás-futás, sürgölődés. Az ember félórát baktat a másik háta megett, amíg a pénztárhoz jut s jegyet kap. Közben csepetnek:

— Erre-arra. Csűrőcsáromfürdő felé tessék beszállni. A vonat a harmadik vágányon áll.

Az emberre izgatottan jön rá a felesége:

— Siessen az Istenért, lekésünk. Nü ná! Mintha az olyan baj lenne.

Hát sietünk a harmadik vágány felé, de már a másodiknál visszaránt az asszony.

— Hová megy? Ez a mi vonatunk.

Jól hallottam, a második vágányon.

— Dehogy édesem, téved, én jobban hallottam, a harmadik vágányon.

Hát lehet a szegény férjnek igazsága, mikor az asszony fürdőre megy? Nem lehet. Beülnek a második vágányon álló vonat kocsijába. Fűtyol s dübörögve hagyja el az állomást.

Fizetünk büntetés pénzt, szégyenkezik az asszony és a legelső állomásnál úgy kiszállitanak bennünket, mintha ott se letünk volna. Egy fél napig lödörgünk a falusi stáción s hogy valahogy idő előtt sokat ne költünk, barackot, meg szilvát ebédelünk. Végre aztán jön a vonat s külön hatosokért visszajutunk oda, ahonnan kiindultunk.

Aztán szaladni az állomásfőnök után. Nincs az irodában? Hol van? Künn a pályán. Nosza utána. Nincs a pályán? Hát hol van? Sörözik az étteremben. Ott sincs. Addig szalad az ember, amíg kiszül, hogy az irodában van és a hordár tévedett, mikor azt mondta, hogy nincs ott.

No, most jönnek a szükséges magya-

rázatok, kérdések és feleletek, amíg végre érvényesítik a jegyet s még ki se tette az ember a lábát, már ráront a felesége:

— Jöjjön már, az Istenért, beszállásra csepettek.

Valamivel több óvatossággal jó vonatra ülünk, de zsufolva van. Künn rekedünk a folyosón s állva szenvedünk végig vagy harminc állomást. Minden állomáson jönnek, mennek, lökdösnek, le kell ülni a paktáskára, fel kell állni, erre tolnak, arra tolnak s helyhez még sem jutunk, mintha összeesküdött volna az egész világ, mindenki Csűrőcsárom fürdőre utazik.

Na aztán mire megérkezik az ember, ugy össze van törve, mintha mozsárban lapogatták volna meg. Ureg este lett. Az állomáson alig van egy-két rozoga kocsi, azzal is elhajt az élelmesebb. Szakad az eső, locs-pocs mindenütt. Mert lehet a fürdőre érkezni eső nélkül? Ez már az első fürdő.

Nincs más mód, neki kell vágni az utnak. Félóránnyira van a fürdő, utcu hát a sárnak, ugy tapicskol benne az ember, hogy a cipője is majd lemarad a lábáról.

Mikor aztán nagy ügyyel-bajjal, bőrig ázva megérkezik az ember, kiszül, hogy nincs szoba. Az ember leszédné a csillago-

Halász Nándor óra, ékszer- és ezüstnemű üzletében
Vásároljunk Pontosan járó órákat
 Debreczen, Piac-utca, közvetlen a Nagytőzsdével szemben levő barakban.

Következett az ujoncjavaslatok folytatásos tárgyalása.

Haller István (néppárti) azzal kezdi, hogy a javaslatot elfogadják, mert az ország nagy, szociális érdeke fűződik ahhoz, hogy a sorozás mielőbb megtörténjen. Különben is rövidesen benyújtják az új véderőtörvényt s akkor elég alkalom lesz precizírozni a nemzeti követeléseket a hadsereggel szemben. A katonai kiképzésről beszél, követeli a két éves katonai szolgálatot és a katonák mezőgazdasági szakoktatására nagyobb súlyt kíván fektetni. Végül több szociális intézkedés sürgős behozatalát kéri. (Helyeslés.)

Hazay Samu: Ávval kezdi, hogy az ellenzéki szónokok azért nem fogadják el a javaslatot, mert az önálló hadsereget kívánják. A véderő törvény rövidesen a Ház elé kerül és akkor módjában lesz mindenkinek hozzászólni és az érvek fegyverével harcolni. Helytelenül használják azt a kifejezést, hogy a hadsereg pénz és véráldozat. Kérdi, vajon áldozatot hoz-e az az ember, aki tüzkár ellen biztosítja a házat.

Herceg Sándor: Hazai biztosító intézet. (Derűtség.)

Hazay Samu: A hadsereget addig fenn kell tartani, míg az ember erőszakos természetű és az örök béke ideje el nem következik. Statisztikai adatokkal igazolja, hogy a monarchia a külföldi államokkal szemben sokkal kevesebbet tart és sokkal kevesebbet költ a hadseregére. Hosszasan és szakszerűen, a politikától teljesen mentesen magyarázza, hogy miért kell honvédségünk béke létszámát felemelni és a honvéd tüzérséget felállítani. Áttér a két éves katonai szolgálatra, melynek előnye katonai szempontból az, hogy egységesen kiképezett hadseregünk lesz — póttartalék nélkül. Hátránya az, hogy a tüzérség és lovasságnál kevés a kiképzésre a két év. A két éves szolgálat sok pénzbe kerül. Kijelenti, hogy a kormány a 9-es bizottság programjának alapján áll és azokat a pontokat, melyek eddig végrehajtva nem lettek, végre fogjuk hajtani.

Kéri Bakonyi Samu határozati javaslatának elvetését. Egyben polemizál Ba-

konyi tegnapi beszédével és az abban felsorolt érveket cáfolja. Végül a javaslat elfogadását kéri.

Apponyi Albert gróf: Elismeréssel honorálja a honvédelmi miniszter szavait, melyek olyan igazságok voltak, melyeket abból a szövegből csak ritkán hallani. Mint-hogy azt hallja, hogy az új véderő-törvény még nem készült el, néhány eszmét akar megpendíteni. Elfogadják igazságnak, hogy a külföldi államok sokkal többet áldoznak a hadseregére, mint mi. Azonban az áldozat mértéke összefüggésben áll az illető állam pénzügyi viszonyaival. Honnan van az, hogy nálunk átment a köztudatba a pénz-és véráldozat kifejezése? Honnan van az, hogy a külföldi államok emelik folyton a hadi költségeket? Hisz e hazában is nagy az akarat, nagy a honszerelmem. Nálunk minden katonai követelés egy kis politikai katasztrófát okozott. Ha azt akarjuk, hogy a hadsereg fejlesztésére könnyűséggel szavazzanak meg mindent, ha azt akarjuk, hogy a harctéren lelkesedéssel harcoljanak fiaink a haza védelmére, szüntessük meg azokat az ellentéteket, melyek a hadsereg és a nemzet között fennállanak. Mi az önálló magyar hadseregért küzdünk. Ez a végcél. Azonban, mint azt felirati javaslatunkban kifejtettük, mi a fennálló törvényeken belül akarjuk megvalósítani a magyar hadsereget. Áttér a 9-es bizottság programjának ismertetésére, melyet annak idején perhorreszkált és e miatt lépett ki akkor a szabadelvű pártból. Kijelenti, hogy nem az az ellenzék hivatása, hogy mindent rosszaljon, hanem az, hogy tárgyalagos, szigorú kritikával ellenőrizze a kormány működését. (Eljenzés.)

Elnök a vitát bezárja.

Apponyi Albert gróf beszéde után **Solymossy Odón** báró előadó kijelentette, hogy nem él a zárszó jogával, miután az idő előrehaladt. Meglepetés az is, hogy dr. **Bakonyi Samu**, Apponyi fejtegetéseire való hivatkozással, szintén elállott a zárszótól.

Ezután a Ház általánosságban elfogadta az ujoncjavaslatot. A részletes tárgyalásnál az előadó módosításul ajánlotta, hogy a sorozás augusztus 31-éig ejtessék meg, amit a Ház elfogadott és a javaslatot

ázott, szívárványossá lett gallér, kézelő, alsó, felső szoknya minden...

Hozzá még hallgasson az ember a feleségétől, hogy miért nem irta rá a ruháskosárra: Vigyázat! Törékeny!

Mosatni kell újra. Hát mosunk, vasalunk, hogy spóroljunk. Igazán nagy élvezet. Mosásból, vasalásból, subicolásból állunk ki. Mégis egy pár hét múlva arra jövünk rá, hogy a nagy munka s még nagyobb spórolás mellett se pénz, se posztó, Isten veled Csűrömsárom-füred, bucsuzhat a szinlaposztó.

Gyerünk csak, menjünk csak haza.

Nohát, ennél pokolibb élvezetet el sem képzelhet az ember. Haza! Hát van ennél édesebb, kedvesebb, csábosabb?

Ézre sem vesszük, hogy milyen ügyel-bajjal jutunk a vasúthoz, a vasutnál a kocsihoz s hogy megint a folyosón lökdösnek jobbra-balra, állomásról-állomásra, mert mintha megbicsaklott volna a fürdőzővilág, az egész Csűrömsárom-füred most utazik haza.

A megszokott kényelemből kiverten, szórakozás, élvezet, gyönyörűség nélkül alaposan lefürdöttünk. Szinte ujjászületik az ember, mikor a megtámadott otthon puha, fehér, szagtalán párnáinak hullámos redőin csendesesen, édesen elpihenhet.

De azért jövőre, ha Isten éltet bennünket, fürdőre megyünk!

Zsül.

részleteiben is elfogadta, ugyszintén a miniszter jelentését is.

Szünet után rátértek a román kereskedelmi szerződés tárgyalására. Serényi Béla földmívelésügyi miniszter bejelentette, hogy a szükséges felvilágosítókat Lers Vilmos miniszteri tanácsos fogja megadni. Pap Géza előadó hosszabb beszédben ajánlotta a javaslat elfogadását.

Károlyi Mihály gróf nagy áldozatnak tartja a 85.000 marha és 120.000 sertés behozatalát, ami a magyar gazdák kára. A közös fogyasztási terület nagy hátránya a magyar mezőgazdaságnak. Ausztria tervszerűen visszautasítja a magyar állattenyésztést és tendenciózusan jár el Magyarországgal szemben; azt akarja, hogy a saját zsirunkba fuljunk. Aerenthal politikáját kárhóztatja, mert Magyarországnak kárára van mindenben.

A boszniai politikát is helyteleníti. Boszniának olyan alkotmányt kellett volna adni, amilyen a magyar történelemnek megfelel. Nagyon helytelen politika az, ami Magyarországon a magyar fajt, Ausztriában pedig a német hegemoniát gyöngíti. A dinasztia mindig hálátlan volt a magyar nemzettel szemben.

Ezután rátértek az interpellációkra. **Lovász Márton** a zemplénumgyei állapotok ügyében interpellál. Meg akarja festeni a megye kulturképét. A megyében teljes az anarkia. Sikkasztások történnek és ha a sajtó leleplezi a dolgokat, a főispán veje terrorizálja a szerkesztőt.

— Gyáva fráter! — kiált közbe jobbról Nagy Sándor.

— Fentartja ezt kint is? — kéri Molnár Béla.

— Fent.

— Kire értette — kéri az elnök Nagy Sándort, — hogy gyáva fráter?

— Gortvay Aladár főszolgabíróra — feleli az, mire az elnök rendreutasítja. Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

Ezután **Szabó István** a nem okleveles tanítók érdekében interpellál. **Zichy János** gróf kultuszminiszter nyomban válaszolt. A nem okleveles tanítók a törvény ellenére maradhattak csak állásaikban, ami türethetetlen állapot volt. Kéri a válasz tudomásul vételét.

Pajzs Gyula a községi és körörmesárosok fizetésrendezés ügyében interpellált. **Khuen-Hédervary** miniszterelnök azt feleli, hogy a kérdés rendezés alatt áll.

Tudomásul vették, mire az ülés véget ért.

Pusztító árvíz. Ötvenegy halott.

A Szolnok-Dobokamegyében, az Ilosva völgyében pusztított felhőszakadás áldozatainak száma állandóan növekszik.

Hivatalos megállapítás szerint Nagybocsereken ötvenegy ember esett a felhőszakadás áldozatául. Huszonegy hullát már megtaláltak s ezeket ma temetik. Négy felnőtt és hat gyermek hulláját az ár elsodorta. Ispánmezőn kilenc ember fult a vízbe, hetet megtaláltak.

A pusztító árvíz három nagy és öt kisebb hidat teljesen elsodort és az utakat járhatatlanná tette. A kár, különösen a mezőgazdasági terményekben, megbecsülhetetlen. A tengeri és a kalászos növények az egész környéken elpusztultak.

Az árvíz a szántóföldeket nagy kóhalmazzal hordta tele és eliszapolta. Sok

Legjobb a Békési Róza „Rózsza” szín szappana

termőföld e miatt teljesen használhatatlanná lett.

Nagydebreken az ár tizenegy házat egészen elsodort és tizenháromat megromgált. Egy egész hét tagból álló család pusztult itt el. Farkas Ilona felőri óvónőt is elsodorta az árvíz s holtan fogták ki a hullámokból, temetése tegnap volt nagy részvét mellett.

A megye főispánja és a főszolgabíró minden intézkedést megtett a helyszínen, hogy a rettenetes csapást némiképpen enyhítsék. A környéken fekvő nagyobb uradalmak, köztük különösen Barossy Tamásé, teemes kárt szenvedtek.

Jassy Fregoli

Jassy Fregoli Kezdeti

világhírű átváltozó művész vendégszereplése.

AALBACH

és 10 elsőrendű attrakció. Óraker

Jassy Fregoli vendégszereplése alatt felemelt helyarak:

I. hely 2 korona, II. hely 1 korona 50 fillér.

TARSAS ÉLET.

A napdij. — Elvesztett barátok.

Egy kisebb városkába hivatalvizsgálatra leutazott egy magasabb rangú miniszteri tisztviselő. Reggel érkezett meg és beállított a városházára, ahol kereste a polgármestert. Persze, a polgármester még az igazak álmát aludta. Erre a miniszteri tisztviselő elszalasztotta a hajdút, hogy költse föl a polgármestert.

— Paugármester ur! — lelkendezett a hajdu. — Ibredjék föl a tekintetes ur, mert valami pesti ur keresi.

— Bizonyosan vigéc. Dobd ki — parancsolta a polgármester.

— De nem vigéc ám, hanem valami kisisten — magyarázta a hajdu — ugy parancsolgat.

Erre már fel is öltözködött a polgármester és besietett a hivatalba. Mikor készen voltak a rovincsolással, megveregette a pesti ember vállát és kegyesen mondta neki:

— Hát mán ilyenkor az a szokás, hogy meghívják a vendéget ebédre. Hát gyűjék el az ur hozzám egy kis lebbencslevesre.

A miniszteri kiküldöttnek nem nagyon tetszett ez a bizalmaskodás. Ki is akart bujni a meghívás elől. Mire a polgármester ravaszul, hunyorgatva mondta:

— No csak gyűjék. . . Hiszen azért, föl lehet azt számítani. . .

Egy fiatalember, aki gyakori vendég a bankigazgatók előszobájában, minden hónapban beállít egyik vagy másik takarékpénztárba és rendszerint két aláírással tönkretett váltót prezentál. A sok elutasítás nem csüggesztette el. Rendületlen kintartással járta a bankok lépcsőit, ahol minden hivatalnokot ismer és minden szolgálával jó barátságban van.

A multkor aztán csoda történt. Leszámították a váltóját. Két jó aláírást szerzett. De a fiatalember csöppet sem derült fel. Komor arccal, magába mélyedve ment le a lépcsőn, nem fogadva a szolgák köszönését sem. Egyik ismerősének feltűnt a fiatalember szomorúsága és megállította:

— Mi baja van magának?

— Ne is kérdezzé. Most egyszerre elvesztettem két legjobb barátomat.

— Az istenért — ijedezett a másik — hogy lehet ez? Meghaltak?

A fiatalember bánatosan szólt:

— Nem, nem haltak meg. Zsiráltak nekem egy váltót.

VÁROSHÁZA.

Az uralkodó születésnapja. Augusztus 18-án ünnepli az ország I. Ferencz József születésnapját. Debrecen városa ez alkalommal diszközgyűlést tart, amelyen a díszszónoklat tartására dr. Eröss Lajos ref. püspököt kéri föl a tanács. Az ünnepély részleteinek megállapítására bizottságot fog kiküldeni a tanács.

Jóváhagyott szerződés. A parlagi földek haszonbérletére vonatkozó szerződést, amelyet tudvalevőleg megfeleltek, a belügyminiszter jóváhagyta.

Arverés a városházán. Azokat a fákat, amelyek a kórház előtt álltak és amelyeket a villamos vasut építése miatt ki kellett vágni, pénteken délután arverezik el a városházán.

A tej.

Hogy kell megvizsgálni otthon?

A háziasszonyra nézve nincs boszantóbb dolog, mintha reggel, a mikor már mindenki várja a párolgó kávét, egyszerre jelentik, hogy a tej összement, ujat kell hozatni. Az összeмент tej élvezete egészségügyi szempontból káros, mivel súlyos bélbajokat idézhet elő. Epp azért minden háztartásra nézve nagy haszonnal jár a tejnek felforralás előtt való megvizsgálása. A tej összeментését egy bakteriumfaj idézi elő, a mely a tejet megsavanyítja. A vizsgálathoz tehát arra kell törekedni, hogy megállapítsa, hogy a tejben levő savanyító bakteriumok száma a rendesnél több-e, vagy kevesebb?

E célból úgynevezett próbacsöbe, a melyen néhány fillérért minden üvegkereskedésben kaphatni, kevés nyers tejet teszünk és azután ugyanannyi tiszta alkoholt öntünk hozzá. Ha az alkohol behatása alatt a tejben apró turószemcsék támadnak, egy bakteriumok már a rendesnél nagyobb számmal fordulnak benne elő és így forralás esetében a tej összement.

Jó a tej akkor, ha ilyen turószemcsék nem keletkeznek benne; ilyen esetben szobai hőmérséklet mellett még egy-két óráig elállhat a tej. Mivel ez a tejrőba igen egyszerű és könnyen eszközölhető, továbbá nem költséges, minden háztartásnak csakis ajánlható.

Más, ennél a próbánál valamivel komplikáltabb eljárást használnak a csecsemőknek adandó tej megvizsgálásánál. A savanyító bakteriumok mellett a tejben ugyanis olyan bakteriumok is fordulhatnak elő, a melyek a kiválasztott savat megkötik, úgy, hogy az alkoholos tejrőba a tejet esetleg jónak mondja, noha igen sok bakterium van benne. Mivel ezek a bakteriumok akkor is károsak a szervezetre, ha a tej nem is megy össze, azért a csecsemőknek adandó tej megvizsgálására más, az előbbinél biztosabb módszert kell használnunk. Ez a módszer a következő:

Kis üvegbe gyűszünyi tejet öntünk és erre rá 10—15 csepp kék methylen. (Gyógyszertárban 0.02 gramm kék methylen feloldtunk 100 gramm vízben.) A keverékre néhány csepp táblaolajat öntünk, a mely vékony réteggel fogja befedni a tejet. Azután az üveget jól elzárjuk és egy óráig 40 fokos vízbe állítjuk. Ha ez idő alatt a keverék elveszti kék színét, úgy a tej csecsemők táplálására alkalmatlan, mivel igen

sok benne a savanyító bakterium, a melyeknek az a tulajdonsága, hogy a kék methylen szintelenítik.

A gólyanénik szervezkednek.

Meglássák:

Ebből baj lesz!

Fiumében a minap este 50 szülésznő gyűlést tartott a Munkás-Otthon termében.

A gyűlés tárgya a szülésznők osztályharc alapján való szervezése volt. A napirend előadója, Lengóné asszony, hosszabb beszédben ismertette a szülésznők helyzetét, majd javaslatot tett a szülészeti ápolás közsegésítése, a városnak szülészeti kerületekre való beosztása és egy szülészeti tarifa életbeléptetése tárgyában.

A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta a beszédet, hogy megalakítsák a szülésznők egyesületét. Ezután bizottságot választottak a szervező munka elvégzésére.

El lehetünk rá készülve, hogy legközelebb már a gólyák is az osztályharc alapján fognak szervezkedni.

VÁRMEGYE.

Szabadságon. Kovács Gyula alispán a Tátrába utazott, a hol két hétig üdülő fog. — Miskolc Lajos tb. főszolgabíró tegnap kezdte meg 4 heti szabadságának kitöltését; távollétében dr. Ethey László tb. szolgabíró helyettesíti.

Debreceni csata évfordulója

Felhívás a polgársághoz.

Az ünnepély sorrendje.

A debreceni csata évfordulóját minden évben hálás kegyelettel szokta megünnepelni Debrecen lakossága. Az ünnepélyt a város rendezé s erre az alábbi lelkes felhívást bocsátotta ki:

Debrecen polgársága! A magyar szabadságharc egyik szomorú, de mégis dicsőséges napja közeleg! Augusztus 2-ika a történelmi nevezetességű Debrecen egyik nevezetes napja.

1849. augusztus 2-án 8500 jó magyar vitéz állott szemben városunk alatt a tulnyomó számu 90,000 főnyi ellenséggel. Hiába küzdöttek halálmegvető elszántsággal a dicső honvédek, az óriás tömeg győzött a lelkes, kicsiny honvédsereg felett!

61-edszer zöldelt ki azóta a fű a honvédsírok fölött s városunk közönsége és a főiskolai ifjuság, mint minden évben, úgy most is megünnepeli ezt a napot.

Kizárándokolunk az egyszerű honvédsírokhoz, hogy megálljunk azon a helyen, hol piros honfi vér lépé el a sívó homokot.

Kizárándokolunk oda, hol dicső elődeink harcolának vitézül s hol elestek hősi módra s most is ott nyugosznak örökös hazában.

Kizárándokolunk a porló elődökhöz, e drága hantokhoz, mert honszerelmeiről, magasztos erényről, ősi dicsőségről beszél e por nekünk.

Jertek azért polgártársak! adjunk kifejezést hálánknak s kegyeletünknek a porló ősök iránt s hol a szabadságáért vérük omlott, jertek e földet áldani.

Zengjünk dalt azoknak, akik éretünk, e hazáért, ennek szabadságáért és e városért küzdöttek s küzdve estek el.

Merítsünk lelkesedést, kitartást sirjok, róli, hogy tudjunk a hazáért élni s ha kell-meghalni is!

Mert csak így áldhat meg minket a magyarak Istene!

Az ünnepély sorrendje a következő:

I. A főiskolában levő Petőfi-szobornál:
1. A Petőfi-dalkör énekel és beszéd kíséretében a szobrot megkoszoruzza.

II. A Petőfi-szobortól ünnepélyes kivonulás a honvéd-temetőbe az Egyetértés dal- és zenegyűjtés vezetése mellett:

2. A Kossuth-dalkör énekel.

3. Emlékbeszédet mond dr. Matolcsy László tanár.

4. Debrecen sz. kir. város közönsége nevében a honvéd emléket megkoszoruzza dr. K. Tóth Mihály városi tanácsnok.

5. A Kossuth-dalkör énekel.

6. Alkalmi költeményt szaval Borssy István bölcsészettanhallgató.

7. Hymnus. Éneklí a közönség.

Gyülekezés délután háromnegyed 5 órakor a főiskola első udvarán. Az ünnepély 5 órakor kezdődik a Petőfi-szobornál.

Uj rend. A debreceni összes fodrász-üzletekben.

A debreceni fodrászsegédek, mint annak idején jelentettük is, mozgalmat indítottak a munkaidő méltányosabb beosztását illetőleg.

Ebben az irányban megállapodásra jutottak a főnökökkel s a végleges határozatot pontokba foglalva kölcsönösen elfogadták s a debreceni fodrász-üzletekre kötelezőnek kimondották.

E szerint a fodrász-üzleteket reggel hat órakor nyitják és este nyolc órakor zárják be. Nagypénteken, Áldozó csütörtökön és Urnapján egyetlen fodrász-üzletet sem lehet kinyitni.

Vasárnapokon rendszeresen déli 12 óráig nyitva lesznek a fodrász-üzletek s ilyenkor a fodrászsegédek is mind munkában lesznek, sőt a nagyünnepnek, mint Karácsony, Pünkösd és Húsvét első napján is.

Viszont azonban Karácsony, Pünkösd és Húsvét másod napján szünetelni fognak az összes fodrász-üzletek.

Fedák Sári az angol királyi pár előtt.

Fedák Sári most Aradon vendégszerepel. Ottan egy újságíró előtt a művész elmondta a londoni fellépésének történetét, amikor az angol királyi pár előtt magyar nótákat énekelt. Fedák Sári fellépése februárban volt még Edvárd király és Alexandra királyné előtt. A kedves intimitásokkal bővelkedő beszámoló itt következik:

A Piccadilly fényesen kivilágított követési palotában Mansdorf Pouilly elem jött: — A felségek már itt vannak. Csak nem félni, nem félni!

Egyenesen a pódiumra vezetett, ahol az én keszthelyi bandám már elhelyezkedett. Futólag körülnéztem, de nem igen láttam tisztán. Néhány ismerős arc fordult bátorítón fejem. A Csekonics Iváné, meg Ilyos gróf. Összeszedtem magam, intetem a cigányoknak és elkezdtem:

Káka tövén költ a ruca...
Elfogultságom csak egy pillanattal tartott. Véletlenül Edvárdra esett a tekintetem. Láttam, hogy a király felüti a fejét és nagy érdeklődéssel néz rám. A kezeim magyer nótája volt, amit énekelttem. Most

már biztos voltam a dolgomban. Azt hiszem, sohasem énekeltem olyan érzéssel, miot akkor, amikor láttam, hogy a világ első uralkodójának szerzek vele gyönyörűséget.

... De ahol a szép lány terem,

Az a földet nem ismerem

Seholsem...

A nóta véget ért. És ami azután következett, azt nem felejttem el soha. A király és királyné elkezdtek tapsolni és tapsba fogtak utánuk a többiek is, az angol arisztokrácia legelső emberei, akik ezen a zártkörű estélyen résztvettek. Percekig zúgott a taps. Akitől a legjobban félttem, a királyné mosolyogva integetett felem. A többi ezután már könnyen ment. A második nóta ez volt:

„Ott, ahol a Maros vize messze földön kanyarog.”

És aztán jött a harmadik, a tizedik. A felségek mindig jobban és jobban tapsoltak és a követ egyre unszolt:

— Csak tovább, kedves kisasszony. Csak tovább!

Nem tudtam már, mit énekeljek. Végül is nem bírtam tovább. A nagykövet karongott és levezetett az emelvényről. És most olyan jelenet következett, a melyre mindig úgy fogok visszaemlékezni, mint életem legszebb epizódjára. Az angol király az egész hangvereny alatt egy japán papirosból készült gyönyörű violával játszadozott. Mikor Mannsdorff-Pouilly odavezetett hozzá, felállt a helyéről és így szólt hozzám:

— Miss Fedák, köszönöm Önnek ezt az élvezetet. Ön nagyon érintette a szívemet. Gyönyörű emlékeim vannak Magyarországból. Ön maga egy darab Magyarország.

Megszoritotta a kezemet és közben a violát a kezembe tette. Nem tudom, mit válaszoltam, kerestem a szavakat, de nem jutott eszembe semmi. Csak azt éreztem, hogy végtelenül boldog vagyok.

A király után a királyné következett. Érdekes, hogy mi nők mennyivel bátrabbak vagyunk a saját nemünkbeliekkel szemben. Alexandra királyné a két kezét nyújtotta felem. Hódolatlejtésen kezet csókoltam a királynénak, aki mosolyogva nézett reám.

— Csodálatos varázsa van a magyar muzsikának — mondotta. — Egészen megfiatalodtam belé.

Néhány nap múlva lord Seelield elhozta a királyi pár ajándékát. Egy gyönyörű vert arany uti naccsair, a legtételesen felszerelve. Van abban tükör, fésű, hajtűtartó, cigarettatartó, puderdoboz és még tudja az Isten micsoda, minden vert aranyból, Valami mesés dolog.

A művész egy pillanattal elzöndöközött, aztán egy kis mélabuval tette hozzá:

— Ah, az az est gyönyörű volt. Nem hiszem, hogy még ilyen sikerem lesz az életben.

SZINHÁZ.

Faulay Erzsé és Sebestyén Géza. Sebestyén Géza, a Magyar Színház Meisztója, Beöthy igazgatóval automobilon száguldja be az országot. Ez a kis történet Borszákon történt, ahol Cz. Paulay Erzsé, a Nemzeti Színház tagja, üdül az urával. Sebestyénnek eszébe jutott, hogy ő Paulaynak éjjeli zenét ad. Ösze is szedte a cigányokat és a művész ablaka alatt folhangzottak a divatos keringők. Paulay Erzsé — akinek gyönyörű szép szobaleánya van — azt hitte, hogy annak adnak éjjeli zenét. Kiment hát az erkélyre és lekiáltott:

— Kérem, azonnal menjenek el innen. Én az uramat ápolom és nem tűrhetem, hogy itt lármázzanak.

Sebestyén, akit nagyon meglepett ez az elutasítás, nem maradt adása a művésznek és kalapot emelve, ezt mondta:

— Én Sebestyén Géza vagyok, a Magyar Színház tagja. Ha nem ösmerném

nagyságos asszonyt, szavalásából is megtudtam volna, hogy a Nemzeti Színház tagjával van dolgom.

A cigányok tovább játszottak. Jöttek a csendőrök, megindult a vizsgálat, de akkor már Beöthyék nem voltak Borszákon.

Beöthy automobil útja. Beöthy László, a budapesti Király és Magyar színház igazgatója tudvalevőleg neje és Sebestyén Géza társaságában nagy automobil turára indult, miközben utban kellett ejteni Debrecenre, az autó véletlen balesete miatt. Ezt a kis kalamitást leszámítva, azonban utjokat szerencsésen tették meg Bukarestig, ahonnan tegnap már visszérkeztek Budapestre.

Krasznay Ernő koncessziója. Krasznay Ernő, a debreceni szintársulat volt tagja, tudvalevőleg társulatot alakított s a következő szezonra már meg is kapta a koncessziót a kultuszminisztertől. Krasznay ugynevezett területi igazgató s játszási engedélye kiterjed Hajdumegyére is.

Az Uranus mai műsora. Tegnap este pompás Pali estét adott az Uranus színház igazgatója. Csupa Pali képekből állott a műsor. Csak úgy rengett a fal a sok s folytonos hahotától. A közönség, elejétől végig a legvidámabb hangulatban volt, csak a Tom Jack száma alatt volt egy kis pihenője, mely rendkívül lekötötte a közönség figyelmét. Tom Jack tegnap este is, mint mindig, brillirozott. Az erős és megfontolt kötések pár perc alatt kibontotta magát. Tom Jack még csak vasárnap estig vendégszerepel a Uranusban. Ma 8 ki-tűnő Pali kép tölti be a műsort. Előadás este pont 9 órakor kezdődik. Rendes hely-árok. Kedvezményesáru jegyek nem érvényesek. Holnap ugyanez a műsor.

Asszonyok igazság-szolgáltatása.

A kidobott szerető.

Nem mindennapi esemény történt tegnap Nagyváradon, a Farkas-féle telepen, a hol körülbelül hetven asszony, mint egy hadsereg, tett igazságot két házastárs között. Az eset az egész város közönségét foglalkoztatja s mindenütt nagy elismeréssel beszélnek az igazságos asszonyokról, a kik oselekedetükkel megmutatták, hogy lelkükből még nem pusztult ki az erkölcsös érzület.

Az esetről tudósításunk a következő: Pár évvel ezelőtt Somogyi János, a ki addig békés családi életet élt, hirtelen megváltozott s egy napon, minden előkészület nélkül, elhagyva feleségét, ismeretlen helyre távozott. A minden kereset nélkül maradt asszony könyöradományokból tengette életét. Addig, míg a szerencsétlen asszony a kolduskenyeret ette, Somogyi János a vasutnál talált magának hivatalt s a Farkas-féle parcellázott telekből jó részt vásárolt magának, a hol házat épített és oda egy-uj asszonnyal költözött.

Az elhagyott asszony hiába kerestette az urát a hatósággal is, eredménytelen volt. A telepen pedig úgy élt az új asszony, mint Somogyi hitese felesége. Somogyi már el is feledkezett az ő hitese társáról, mikor tegnapelőtt Somogyiné véletlenül találkozott az utcán az urával. A szegény asszony roppant megörült az urának, aki azonban nem nagyon mutatta a jó kedvet felesége feltalálása felett. Somogyiné a telepre kísérte az urát, ahol legnagyobb meglepetéssel konstataálta, hogy ott új családi tűz-

hely van, melynél az ő helyét egy idegen asszony bitorolja.

Somogyiné ragaszkodott hozzá, hogy az ura helyezze őt vissza jogaiba és a másik asszonnyal szakítsa. A törvénytelen feleség azonban nagyon harcias menyecske, hallani sem akart a dologról és Somogyinének ajtót mutatott. Somogyiné sirva panaszkodott el az ügyet a telepen lakó asszonyoknak, akik nyomban mellé szegődtek és kijelentették, hogy majd tesznek ők igazságot, megtisztítják őt a telepet az elvetemült asszonytól.

Az asszonyok előbb szigorúan felhívták Somogyit, hogy távolítsa el házából a törvénytelen asszonyt és elhagyott feleségét helyezze vissza jogaiba. A törvénytelen feleségnek is kiadták a rendeletet, hogy azonnal hagyja el a telepet, mert baj lesz. Somogyiék nem vették komolyan a dolgot és az asszonyok ítéletét egyáltalán nem akceptálták.

Az asszonyok azonban, úgy látszik, nagyon is komolyan vették a dolgot és mintegy hetvenen felfegyverkezve asszonyi szerszámokkal, Somogyi lakásába mentek és ismét követelték a törvénytelen asszony eltávolítását. Hiába. Erre az asszonyok megragadták a tiltakozó menyecskét és bizony nem a legkíméletesebb módon megmutatták neki, hogy merre van az országút. Az elhagyott asszonyt pedig visszahelyezték jogaiba.

Az asszonyok a kidobott szeretőnek utaválól azt a jó tanácsot adták, hogy ne próbálkozzék meg a visszatéréssel, mert akkor haj és szem nélkül fogja a telepet elhagyni. Ilyen jó tanácsok után azt hisszük, Somogyi uramnak se lesz kedve szembe szállni az asszonyok parancsával.

UJDONSÁGOK.

* **A békéltető bizottság ülése.** Az ipartestület békéltető bizottsága kedden délután ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

* **Komlóssy Arthur betegsége.** A városi közügyeknek s a társadalmi életnek egyik legtevékenyebb munkása, Komlóssy Arthur, súlyos betegen fekszik Simonyi-uti villájában, ahova kedden érkezett vissza Budapestről. Előbb a Császárfürdő osodás gyógyvizeitől remélt javulást, majd az István-uti hírneves sanatóriumban gyógykezelést kiváló orvostanároktól, Komlóssy Arthurt jóformán még hetekkel ezelőtt is buzgólkodni láttuk a közélet terén, de egészsége az utóbbi időben szembetűnően hanyatlott. Tegnap a helybeli orvosi kar jelesei: dr. Újfalussy, dr. Losonczy és dr. Bruckner főorvosok konzíliumot tartottak a beteg felett s megállapították, hogy vesebaj emészt a hatalmas szervezetet. Az orvosok a bajt súlyosnak találták, de nem zárták ki a javulás lehetőségét sem.

* **Földbe temetett régi pallók.** A csatornázási munkálatok a régi Debrecennek sok eltemetett emléket hoztak napvilágra. A régi Német-utcai (most Széchenyi-utca) kiásták a múlt század negyvenes éveinek pallóit. A hatalmas tölgyfá-deszkákat nem tudta megemészteni az idők vasfoga, úgy, hogy még ma is használhatók. Megtalálták a régi hid egyes részeit is a Bika előtt, a mely a Nagytemplomtól a régi Fehérlő-szállóig, a mai megyeházig terjedt. Ezen a hídon közlekedtek a múlt század elején a debreceni polgárok, mielőtt a Piac-utcat feltöltötték volna.

* **Elmetszette az úterét.** Kvietovszky Gyula, Szent Anna-utca 6. sz. alatti lakos, lakatos-mester, tegnap délelőtt munkaközben, véletlenül elmetszette az úterét. A megsérült iparost a mentők beszállították a kózkórházba.

* **Elhunyt presbyter.** Néhai Forgách Károly, az ágost. evang. egyház presbytere és 10 éven át gondnoka, a Hajdumegyei Népbank alapító és igazgatósági tagja f. hó 27-én, éjjeli 2 óraker, életének 66-ik, boldog házasságának 33-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 28-án, délután 5 óraker, az ág. ev. egyház szertartása szerint, az ág. ev. templom udvarán tartandó gyászsima után, a Szent Anna utcai temetőbe fognak örök nyugalomra tetetni. Aldás és béke poraira. Bánatos neje: Özv. Forgách Károlyné szül. Boda Mária. Testvér gyermeke: Forgách Matild férjével Dallasta Jánossal és gyermekeivel. Anyósa: özv. Boda Jánosné szül. Sztanka Eszter. Sógora: Boda József és neje. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

* **Új pénzügyi intézet Debrecenben.** — Több vidéki, előkelő pénzügyi vezetőjeiből alakult csoport tartotta múlt vasárnap értekezését a Debreceni Agrár-bank tanácstermében. Az értekezlet egy olyan bank megalapítását mondta ki, mely nagyobb szabású ügyletek lebonyolításánál érdekkörébe vonja az egyes vidéki pénzügyi intézeteket is. Az új bank, mely nagyobb alaptőkével indul meg, Debrecen székhellyel nemsokára megkezdí működését.

* **Ülések az Ipartestületben.** Az ipartestületben augusztus 1-én a kovácsok, 2-án a csizmadiák, lakatosok, szabók és bádógosok szakosztályának választmánya ülésezik.

* **Szerelme miatt a halálba.** Tegnap egy 25—26 évesnek látszó fiatalember jött Debrecenbe s itt a Széchenyi-szállodába vett ki egy szobát. Mikor megérkezett, levelet irt egyik ismerőséhez, melyben elmondja, hogy öngyilkosságot követ el. Ez a levél azonban a rendőrség kezeihez jutott, amely az éjszakai órákban le is tartóztatta az életunt fiatalembert s beakasztotta a bűnügyi osztályhoz. Mikor azonban a lépcsőn felfele ment, a fordulónál, az utána egy-két lépésre haladó rendőr elől megfutott s mielőtt az megakadályozhatta volna, fölé lőtte magát. Rögtön meghalt. Több levelet találtak nála, amelyekben szintén azt írja, hogy mindenáron meg akar halni. A hullát beszállították a kózkórházba. Az illetőt Ricsák Jánosnak hívják s berettyóújfalui végrehajtó.

* **Állami ménék selejtezése.** A debreceni ménetelep osztályán levő ménék selejtezése ez évben, augusztus 2-án fog megtörténni. A méneselejteztést gróf Szapáry Péter miniszteri tanácsos, a földmívelési minisztérium II. főosztályának főnöke, akadályoztatása esetén pedig Budaházy Kálmán miniszteri osztálytanácsos, a lótenyésztési osztály vezetője fogja megtartani. A selejtezés alkalmával az előrehaladt kor miatt kiselejtezték, tenyésztésre még használható ménék mindjárt a helyszínén el fognak adni.

* **Tanuló felvétetik Thaisz Arthur** könyvkereskedésébe és nyomdájába, Piac-utca 7.

* **Gyászjelentés.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetelen, jó kis fiúknak, testvérünknek, unokánknak, néhai Markovits Kálmán Józsefnek f. hó 27-én, délelőtt 9 óraker, életének 9-ik évében, rövid, de súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 29-én, délután 4 óraker fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Városi Épreskert 109-ik számú gyászházról a Várad-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent-miséát július 30-án, délelőtt 9 óraker fog az egek Urának bemutatni. Debrecen, 1910. július 27. Aldás és béke drága poraira! Bánatos szülei: Markovits Gyula, neje Korpos Erzsébet. Testvérei: Dezső, Irma, István, Gyula, Erzsike és Sándor. Nagyszülei: Korpos János nejevel Beke Zsuzsánnával. Markovits Antal. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly tem. intézete rendezi.

* **A pénzügyi tisztviselők és a Debreceni Agrár-bank.** A Debreceni Agrár-bank, mely egyfelől a pénzügyi tisztviselők országos ellátását kultiválja, alap-szabályszerűen minden évben a tiszta nyereség egy jelentékeny részét juttatja a pénzügyi tisztviselők országos nyugdíj-egyesületének. A banknak ezen ténye eddig egyedül álló a pénzügyi intézetek működésében, miert a tisztviselők háláján kívül ugy a fővárosi, mint a vidéki szakkörök elismerését vívta ki a Debreceni Agrár-bank. E nemes példa bizonyára számos követőre fog találni.

* **Az országosan ismert Schmidt cirkusz** jelenlegi vendégszerepléséről azok, kik az első két előadást megnézték, úgy beszélnek, mint valami nagy eseményről. Mi, akik hivatva vagyunk megítélni azt, ami a közönséget érdekli, mi az elismerés pálmáját nyújtjuk eme derék magyar cirkusz vállalatnak azért, mert oly magas színvonalon álló produkciói vannak, melyekért az elismerés méltán megilleti. Hogy külön is megemlítsünk néhány mutatványt, megemlítjük először az ötös Berzse akrobata csoportot, kiknek mutatványaihoz hasonlót még nem láttunk. A Finley hármas nyújtó tornászok mutatványai valóságos kápráztató, Charlesz éneklő bohóc zajos sikert ért kupléival. Nagy tetszést arattak a szebbnél-szebb idomítások, melyeket maga Schmidt igazgató és neje mutatnak be. Mint értesülünk, a cirkusz csak néhány napig marad itt.

* **Az épülő villamos.** A villamos vasut építési munkái serényen haladnak. Már a második sínpárt a Péterfián és a Simonyi-uton lerakták, úgy, hogy a jövő héten már a Piacon folytatják az új sínpárok lerakását. A közlekedés az építkezés alatt nem fog ugyan szünetelni, de csak az egyik sínpáron fogják lebonyolítani a forgalmat. A póznákat akkor állítják föl, ha az alépitmény teljesen elkészül.

* **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szántai Irén ref. 15 hónapos, Both Béla r. kath. 10 napos, Gál András ref. 30 éves, Markovics Kálmán József r. kath. 9 éves.

* **Az Arany Bika Mulató** szenzációs és végig érdekes műsorát itthon nyaraló családaink estéről-estére nagy számmal nézik. Az itt vendégszereplő Jassy Fregoló oly gyönyörű dolgokat mutat, melyeket nemcsak vidéken, de Budapesten is csak ritkán lehet látni. Aalbach, a népszerű s kedvelt komikus pompás új dalokkal kedveskedik a közönségnek. A többi szám is mind csupa elsőrangú vonzóerő, melyek a nézőtér minden egyes látogatójának egy kellemesen eltöltött nyári este emléket szerzik meg.

* **Teljes menyasszonyi kolengyék** Karados Lászlónál, Kossuth u. 9.

*** Jótékony adományok.** A Szent Erzsébet-egyesület céljaira a Helyi-vasut r.-t. tekintetes igazgatósága 20 koronát, a gyermek-kórház alap javára pedig W. E. ur 2 K, dr. K. S. ur 4 K-át voltak szivesek kezeimhez juttatni, mely adományokért az egyesület nevében hálás köszönetet mond, Pápay János pénztáros.

*** Divat Szalon** augusztus 1. száma már megjelent, ára 50 fillér Antalffy Józsefnél.

*** Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jó barátok és ösmerősök, kik felejtetetlen jó nőmnek végtisztességtételén megjelentek s ez által véghetetlen fájdalommat enyhítették, fogadják ez uton is hálás köszönetemet. Debrecen, 1910. jul. 28. Polg. Szabó Mihály.

*** Darwin.** Az ember származása, két kötet. Kötve 20 K Antalfnál.

*** Debreceni Agrárbank Szövetkezet** (Piac-utca 79). betáblázás mellett, kezességre vagy bárminemű fedezet ellenében hosszú lejáratu, igen kényelmes és csekély költségnöket folyósít. Betétekre a legmagasabb kamatot adja.

*** Uti bőröndök** (kofferek), kosarak, kézi táskák és utazási cikkek legnagyobb választékban Mentze Henrik áruházában, Kossuth-utca 4.

*** Szabadalmazott Vezuv,** poloska és molyirtó gyertya, melynek füstmentes gáza 4 óra alatt teljesen kiirtja a poloskát és molyt és azoknak petéit. Irítás után a lakás egy óra alatt kiszellőződik. Egy 4 koronás gyertya egy 4 méteres szobának elegendő. Piszkot nem hagy maga után. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában és jobb fűszerüzletben. Főelárúsító: Központi droguéria, Városház épület.

*** Sörvkötők.** Óriási vétel miatt egyoldalu 3 korona, dupla 6 koronától feljebb, kapható míg a raktár tart, Vitáriusnál, Szent Anna-utca 1. szám.

*** A víz, mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere.** Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegnek legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja. A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiköszörölni. Erre azonban a víznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékokat az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra a mohai Agnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nemcsak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus viz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borítal. Házartások nagy üvegekben a mohai Agnes-vízét különösen olcsón szerkeztetik be.

*** Bőröndök, vagon-táskák, kosarak** és mindennemű utazási cikkek igen előnyös árakban Frank Testvéreknel: Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

*** Eredeti angol és amerikai tennirakettek** gyári raktára, Mentze Henrik árus házában, Kossuth u. 4.

*** Kerti lakók figyelmébe.** Villámcsapás ellen csak a megbízható villámhárító nyújt védelmet, amelyet legjutányosabban felszerel és kipróbál Földvári, Piac-utcai ideiglenes barak. Telefon 168. Tanulók felvételnek.

Szép csak az lehet, ki 1016 MAUTHNER LILIAM CRÉMJÉT használja. Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható Arany-Angyal gyógyszerár Debrecen, Piac- és Szent-Anna-utca sarok.

A gyümölcs, mint gyógyszer. De csak a jó gyümölcs.

Orvosi vélemény szerint a gyümölcs nemcsak élvezeti cikk, vagy nyalánkság a gyermekek számára, hanem bizonyos esetekben kitűnő gyógyszernek bizonyul, amit a legszélesebb körökben érdemes terjeszteni. A vértisztításra nagyon ajánlatos például a fekete szőlő. Ha reggelenként egy fontnyi sulyu szőlőt eszünk, annak hatását csakhamar előnyösen érezzük, mert a fekete szőlő olyan tápláló erővel bír, hogy a tej használatát egészen feleslegessé teszi, különösen olyan egyéneknek, a kiknek gyomra a tejtől undorodik, ami igen gyakori eset.

A barack, füge, alma, ribizke és retek kitűnő szernek bizonyult a belek renyhességénél; ezekkel érdemes rendszeres kurát tartani; lefekvés előtt jó adag ribizkét kell enni vajjal. Reggel előtt, lehetőleg napenkénti változással, két fűgét, egy almát, vagy a téli időszaknak megfelelően két barackot kell enni; a közönséges barackok helyett azonban ajánlatosabbak a keserű narancsok. Négy heti rendszeres kura után már rendkívüli javulás mutatkozik és hogy a visszaesésnek elejét vegyük, legcélszerűbb a kurát hetenként kétszer megismételni, még abban az esetben is, ha a belek renyhése megszűntnek látszik.

Hideglelés és vesebajnál a görög dinnye élvezete bir jótékony hatással. A citromban is rendkívül győgyerő rejlik, mely különösen a főfájás ellen bizonyult hasznosnak. Ha egy csésze forró kávéba egy citromot facsarunk és lehetőleg melegen megiszuk, utána pedig egynegyed órára lepihenünk, a főfájásunk sokkal biztosabban megszűnik, mintha az idegölő porokkal kísérletezünk, melyek egészségünknek csak hátrányára vannak.

Köhögés ellen kurkuba főtt kék szeder, katarus ellen sűrűn befőtt kék szeder bizonyult hasznosnak. Az időszaki friss zöldségek és főzelékek állandó használata a skrofulánál jótékonyan hatnak. Természetes azonban, hogy kolera és tifusz eseteinél a gyümölcs és friss főzelék határozottan kerülendő.

Egyéb betegségekben a gyümölcs mértékletes élvezete, legtöbbszörre kitűnő győgyhatásának bizonyult, kivált, ha arra is ügyelünk, hogy a gyomrunkat soha túl ne terheljük.

TÁVIRATOK

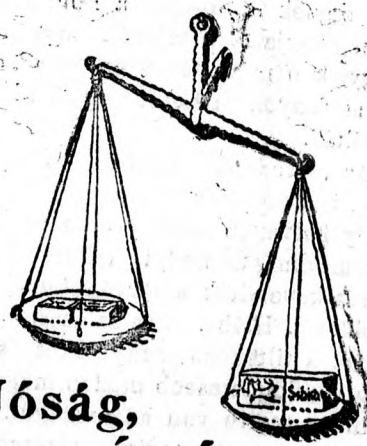
Véres harc franciák és arabok között.

Konstantinápoly, jul. 27. Egy a portához érkezett jelbetűs távirat szerint Tunis és Tripolis határán heves harcok folytak arabok és francia csapatok között. A veszteség mindakét részen több száz halott és sebesült. Medinában a török csapatok tüztek össze az arabokkal. Az arabok nagy veszteséget szenvedtek. Török részen három katona elesett, több megsebesült.

Görög-török háboru előtt.

Athén, július 27. Mindinkább fogja a remény arra, hogy a békét a keleten fenntarthatják. Az athéni török követ megérkezett Konstantinápolyba és tüzetesen informálta a török minisztertanácsot a görög kormány szándékairól és Görögország katonai készülődéseiről. Ezek a közlések egyáltalán nem enyhítették a hangulatot Konstanti-

nápolyban, hol a krétai kérdést nem tekintik elintézettnek. Nagy feltűnést kelt Dragoumis miniszterelnöknek az a nyilatkozata is, hogy Görögország politikája békés ugyan, de számolni kell a háboru eshetőségével is, mert Görögország nem hajlandó jogait feladni, hanem azokat erélyesen meg fogja védelmezni. Hogy mennyire háborus a hangulat, kitűnik abból is, hogy a török kormány a határállomásokat Görögország felé jelentékenyen megerősítette.

Jóság, ár és súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht szarvas szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

Aru- és értéktőzsde. Július 27.

Budapesti gabonatőzsde.

15-20 fillérrel olcsóbb áron elkelt (60 kilogrammként) 17,000 mm. buza. Rozs 5 fillérrel csökkent. Zab változatlan, tengeri 5 fillérrel csökkent.

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet iránya győngye volt, mert az olcsóbb amerikai jelentés realizálásokra buzdította a spekulációt, miáltal a gabona-neműek ára kedvetlen hangulat mellett lemorzsolódott.

A forgalom mérsékelte maradt. Az árak 50 kilogrammként:

	Kezdeti	Változás
Buza május	—	—
Buza október	957	946—948
Rozs októberre	718	710—711
Zab május	—	—
Zab okt.	719	720—718
Tengeri július	562	—
Tengeri augusztusra	557	561—562
Tengeri máj. 1911	568	564—565

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén kezdetben az ultimó-halasztással foglalkoztak, melyet gyorsan és drágábban intéztek el. Azután az üzlethez fogtak, melynek iránya igen szilárd volt. A nemzetközi értékek 2-3 koronával javultak, a helyi piacon is drágább áron kerültek forgalomba az értékek. A készárúpiac az Aszfalt- és Násiói tanin-részvény 5 koronával javult, a Ganz-részvény 10 koronával hanyatlott, a többi változatlan áron került forgalomba. A járadék-piac üzletellen.

Olcsó ékszer eladás!

Rose Dezső

közkezdvelt

!! ékszerész és órák üzletében !!

Brilláns és gyémánt ékszerek
:-; kedvező vétel folytán :-;

mesés olcsó árban
kaphatók. 1011

Megindul!
Megindul!
Megindul!
Rövidesen megindul
? ? ? 1229

Lám Sándor Debrecen
Piao- és Hatvan-u. sarok.

Megérkeztek:

Szines ezüstözött kerti golyók minden nagyságban. Hitelesített

„Zörvényes üveg ecetmérők“.

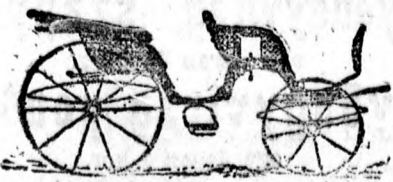
Szabadalmazott, légmentes befűző üvegek minden nagyságban, egyszerű tökéletes zárodással. Kávéházi és vendéglő berendezések minden kivitelben.

Kizárólag magyar képervezések nagy raktára. — Üvegezés helyben és vidéken jutányos árban. 1044

Jégszekrények nagyválasztékban

FÁBIÁN LÁSZLO
1175 kocsigyártó

Debrecen, Hatvan-utca 61.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú uri-, hintó- és hajtó-kocsikat, Régi kocsikat beoszerél. 1175
Megrendeléseket gyorsan és legpontosabban eszközöl.
Javításokat elfogad.

A Takarékos Hitelintézet Rt.

Debrecen Csapó-utca 4.

Elfogad betéteket: könyvecskékre, chequeszámlára.

Kölcsönöket nyújt mérsékelt kamat mellett Váltóra, Kézizálogra, Folyószámlára, Bekebelezés mellett.

Óvadékkölcsönöket ad.

Törlesztéses kölcsönöket folyósít 15—65 évi időtartamra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Értékpapirokat vesz és elad.

Idegen pénzeket és szelvényeket bevált.

Ipari és kereskedelmi vállalatok létesítését és finanszírozását elvállalja és azoknak hitelszükségeit ellátja. 1009

Eladó házak

a Bozay-tóper a Dohánygyár és Gégjavító műhely végében, melyek

egy és kétszobás

lakásokból, a szükséges melléképületekkel körítéssel vannak ellátva.

A vételár minden 100 koronájától 30 korona fizetendő a többi 70 korona hetenkénti 4—5 koronájával törleszthető. Értekezhetni a helyszínen vagy kézes-utca 59. sz. lakásnál: 1118

Csóka Pál, eladóval.

A hölgyek tudják legjobban, mily fontos a

SZÉP ÜDE ARCZ

mily határol és kinos az, mily előnyökben részesül egy szép nő. Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcz-bőre tiszta legyen.

A nők tuják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcz-ápolására, a szépség fenntartására és emelésére. A Földes-féle

Margit-Crème

az egyedül szer szer mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szep- lőket, májfoltokat és az arcot fehéríti, üdíti és fiatalítja. A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrzi, hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits plege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert. Kapható az egész világon. Tégelye 1 korona. 977

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható Debrecenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jós és Jóna drog. Mihálovics Mauthner Alfréd Muraközy László Tóth Béla. Hajduszentpéter: Barbócz Zsigmond. Hajdú- bőszerényben: Ercsey Gábor gyógyszertárban.

Aki szép akar lenni

használja egyedül a Hajós-féle

Aradi Ibolya-Crème,

mert a világ minden részéről jövő hálaíratok legjobban bizonyítják, hogy ennél jobb szé- pítő szer nem létezik. Szeplőt, májfoltot, bí- bircs bőrvérösséget és mindennemű arctisz- tálanságot varázsszerű gyorsan eltüntet.

Vigyázat! Csakis a Hajós-féle arad i készit- ményeket tessék kérni elfogadni. Ára 1 tégelynek 1 kor. kapható a készítőnél

Hajós Árpád gyógyszertárban Arad.

Debrecenben: Kubek Sándor gyógyszertárban Tisza-palota és Grósz Nagy Ferenc gyógy- szertárban. Központi Drogueria városi ház épületében. 877

Nyári alkalmi vásár.

- Kretonok elsőrendű minőség most 31 kr.
- Selyemfényű ruhavászon minden színben most 39 kr.
- Valódi francia Delin a legjobb minőség most 57 kr.
- Ibolya nyerselyem ruhákra és bluzokra most 110 kr.
- Olpkészítők tüll és quipure minőségben most 65 kr.
- Madeira batisztok gyönyörű szép mintákban 55 kr.-tól.

Ujdonságok

igen nagy és izléses választékban!

Bosznay J. és Társa

divatáruházában 1094

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Sesztina Lajos vaskereskedése
Piac-utca 23.

Ajánl:

Kerti-padokat

fecskenőket, „Hydronette“

Kézi-fecskenőket különböző

Szólló permetezőket.

Nagy raktár

takaréktüzhelyekben

francia-konyhákban. 861

Pozsonyi Elektrotechnikai Szakiskola

Pozsony, Vallon-u. 14.

Tanintézet elektrotechnikai laboratóriummal és tanműhellyel elektrotechnikusok és műszaki hivatalnokok kiképzésére. Tanulmányi idő két év. Szükséges előképzettség 3—4 közép-iskolai vagy polgári osztály. Kivánatra teljes ellátás az igazgatósági internátushoz. Értesítőt és felvilágosítást választé- bélyeg mellett küld az

1192

igazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések díja 10 szög 50 fillér, minden további szög 5 fillér. Vastagabb betűből nyomtatott szó 10 fillér.

Levélnél tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldedik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

AJÁNLAT!

HA rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látszerészhez Debrecen, Piac utca 63. 3295

AZ összes fényképezési cikkek kapható Löbl Gyula és társánál Debrecen, Piac-utca 63. 3300

EJJELEI műtőhely hazzal együtt kiadó esetleg eladó. Cim: Szakácsi Jolán Kaba 82. 3989

Nyaralásra ellogad ugy felnőtteket mint gyerekeket. Husz Gyuláné, Szepes Igló. 3978

EGY asztalos tanonc ajánlkozik butor és épület asztalosnak. Cim Dégenfeldsátor 38 szám 3962

Három szobás utcai lakás Piac-u. 14 számú Sarokházban azonnal kiadó, villanyvilágítás. 3957

ELKÖLTÖZÉS miatt 4 szobás utcai uri lakás azonnal keddő, Méliusztér 15. Ugyanott egy bolthelyiség is bérebe vehető, házi felszerelések eladók. 3952

KÜLÖNBEBEJÁRATÓ csinosan butorozott szoba kiadó Kossuth 58. ajtó 6. 3951

KÖLCSÖN fürdőkadak minden formában kaphatók Piac-u. 34. Kiss Ignác bádogos. 3951

Ki szép es tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel **Falusi Károly** polgári és katonai cipész-mestert, Csapó-u. 41. 3917

NOVEMBER elsejére 5 szobás uri modern lakás fürdő szobával mellékhelyiségekkel esetleg istálló és kocsiszinnel kiadó, Rákóczi-utca 11, Gyarmathy Istvánnál. 3910

Butorozott szoba uriember részére azonnal kiadó Szentanna-u. 58 szám. 3893

LUCERNA, friss vágású, ölonként 6 fillérével kapható Bíró Pálnak miképercsi uti kertgazdaságában. 3884

PÉNZ, Pénz, pénz nélkül csekély havi részletre kapható Schwartz pipásnál a városházával szemben, gramofon és lemezek, zongora és hegedű. 2-3297

VALÓDI szegedi rózsza és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 3294

GÖZÉRŐVEL pörkölt naponta friss pörkölt kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-utca 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 3293

LEGJOBB szabású miederek, csipkek, madécra battisztok szallagok a legnagyobb választékban Benyáts Emil Debrecen, Tisza-palota. 3289

28 krajcarba kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejelese Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 3288

AROMÁS és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félegyházy-nál. Villany üzemű kávé pörköldő a kirakatban, Piac és Miklós-u. sarok. 2219

SZALMA, Panama és nemez kalapokat legjobban tisztít Békés Lajos kalapos műhelye. Piac-u. 46. az udvarban. 2655

HASZNÁLT butorokat veszen, használt butorokat elad Tibayné, Kossuth-u. 41. 4002

HAT szobás utcai lakás kiadó Szentanna-u. 48; Házmaster pár felvétetik ugyanitt. 3998

EGY új kavémérés kifőzéssel. A guszpus 1-re megnyílik, Méliusztér 8. Vöröstemplom mellett. 4005

KIADÓ modern utcai lakás villany berendezéssel, Zapolya-u. 13. 4008

MINDENMŰ zalogjegyek és érvényes papírok vétetnek Bethlen-utca 64 sz. 4006

FINÓM kóser hazikoszt és lakás kapható, hazához is kiadó, Hatvan-u. 36. 3803

HÁZVEZETŐNÖNEK ajánlkozik intelligens nő ki a háztartásban teljesen jártas és ilyen minőségben alkalmazva volt. Cim a kiadóban. 4009

KERESLET.

ÜGYES fiatal segéd kerestetik Roth Jenő fűszerüzletében, Szentanna-u. 3996

EGY mesésen jövedelmező vállalat létre hozásán fáradozom, a 20% tiszta jövedelem biztosítva van, szives érdeklődésekre személyesen is referálhatok avagy levélben mindenről bőven megkeresést „Szakember” jellegre a kiadóba. 3979

EGY könnyű jó karban levő csinos federes kocsi megvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

G6PLAKATOS segéd felvétetik azonnal Ehrenreich Sámuel Szécsényi-utca 44. 3999

MÉLYIK helybéli számbavehető pénzintézet finanszírozná egy általam tervbe vett vasipari vállalatot. Levélcim „Vasszorgalom” jel. a kiadóba kérem. 4007

LISZT üzletben egy ügyes kiszolgáló férfi felvétetik, Percsényi-utca 9. sz.

ELADÁS.

FERENCZ József ut mellett, Ujkert, Lehel utca 24. pormentes, nyaralásra alkalmas kert olcsón eladó. Ertekezhetni Nap-utca 21. 3985

Jó karban levő szalon garnitúra jutányos árt eladó. Cim a kiadóba. 3976

EGY teljes szobaberendezés, matt butor eladó. Ertekezhetni József kir. herceg-utca 46. 3974

24 RETESZES, egy ajtóval bezárható körülbelül 1 és egynegyed méter magas és egy az éjjel, illetve ágyban olvasóknak igen célszerű vasszerkezetű, forgatható lámpatartóval bíró asztal és egy kerékpár eladó, Külsőáásártér 17, 3-ik lakás. 3928

EGY 60 HP. Röck-féle fekvő gőzgép Danubius kazánal, használt, de kitünő állapotban eladó. Ertekezhetni Erczy és Erdődi gépjávitó ipartelepén Hatvan-utca 53. Ugyanott jó házból való tanoncok felvétetnek. 3912

SZÉCHENYIKERT 32. Eladó házhelyeknek 400-öl gyümölcskert 10-öl szélesen a kőtra. 3737

A Pac elején 20 kar. hold szántó föld kedvező feltételek mellett etadó. Cim: Széchenyi-utca 35 sz. 4008

ELADÓ Bagonon jó termő szőlő 490 kvadrát 400 torintért. Cim a kiadóban. 4004

ELADÓ egy vaságy és egy gramofon 25 lemezzel, Tibayné, Kossuth-utca 41. 4001

EGY jó forgalmu borbély üzlet kimutatott havi 180, 200 korona forgalommal, üzlet lakással együtt évi bérlete 300 korona, más vállalat miatt azonnal 800 koronáért eladó, bővebbet Fekete András borbély, Nyiregyháza. 4008

VASKÖNYHA, nagy kerti olló, vassodrony, megfejtéshez, faládák, asztali lámpák léirák stb. eladók, Jókai-utca 7. 3995

ELADÓ több villany és gázluster. Használt butorokat megvesz és átjavítva újra elárusit Steiner Csapó-u. 49. 4010

Kipróbált megbízható

Zseb, inga, fali és ébresztő órákat legszebb ékszereket jótállással legcélszerűbben

Kurián Gyula

elősmert jó hírnevű műorásnál szerezzük be.

Debrecen, Piac-utca 42. SZ. 1200

Ahol javítások is legjobban és legolcsóbban, jótállással készülnek

Gyomorgörcs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitünőbb házi szer a

Hollandi

GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 1199

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECEN.

Megnyilt! Megnyilt!

Fehér J.

Butor nagyáruháza

Feltünő olcsó árak. 1171

Hunyadi-u. 17.sz.

Diszitett női

KALAPOK

Három koronától

feljebb

Lüsster kabátok

12 koronától feljebb.

Pongyolák

öt koronától feljebb.

Gyászkalapok nagyválasztékban

Rózsánál

Kistemplombazár.

Gyöngyvirág krém

egy tégely 1 kor.

Gyöngyvirág szappan

egy darab 70 fillér.

Gyöngyvirág poudér

egy doboz 1 kor.

A legjobb arc- és kézapoló szerek.

Kapható:

Kubek Sándor

előbb Tóth Béla „Megváltó” gyógyszertára és illatszerraktárában, Debrecen, Tiszapalota. 795